

AUTE

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 27 de setembre del 2019

Reunida la Sala del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del magistrat Sr. Vincent ANIÈRE, i els magistrats Srs. Carles CRUZ MORATONES i Jaume TOR PORTA, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- En data 5-6-2015, la representació processal de la mercantil M, SA articulava demanda pel procediment ordinari contra la societat Y, SA (en endavant Y) i el Sr. M.C.X per la qual sol·licitava es dictés Sentència disposant l'anul·lació de l'operació de contractació de l'assegurança de 25-2-2015, i condemnant els demandats a restituir l'import esmerçat per dita contractació al compte corrent de la seva representada com a saldos disponibles, amb imposició a la part demandada de la totalitat de les costes del litigi, incloent expressament dins d'elles els honoraris d'advocat, procuradora, així com els de pèrit eventualment intervinents en el judici.

II.- El 17-7-2015, la representació processal de Y i del Sr. M.C.X contestava la demanda articulada de contrari, oposant-se a les pretensions de la part demandant tot i sol·licitant es dictés Sentència desestimant la demanda tot i condemnant l'adversa al pagament de la totalitat de les costes, inclosos els honoraris d'advocat i de procuradora.

III.- En dates 22-10-2015 i 17-12-2015, les parts litigants han replicat i duplicat reiterant les seves respectives pretensions.

IV.- Practicats els mitjans de prova admesos per la Sra. Batlle ponent, i una volta les parts presentaren escrit de conclusions, en data 7-1-2019 el Tribunal de Batlles dictava un Aute amb la següent part decisòria:

“Primer.- Tenir per desistida a la representació processal de la societat M, SA de les pretensions formulades a través de la demanda formulada per escrit de data 3 de juliol del 2015 contra la societat Y, SA i el Sr. M.C.X i deixar imprejudicat el fons de la qüestió controvertida.

Segon.- Fer imposició a la part demandant de les costes judicials ocasionades, inclosos els honoraris d'advocat i de procurador de la part defenent, a acreditar en període d'execució de Sentència.

Tercer.- Arxivar les actuacions sense altre tràmit, prèvia notificació de la present resolució judicial a les parts interessades.”

V.- Contra aquesta decisió articula recurs d'apel·lació la representació processal de la societat M, SA i mitjançant escrit de conclusions presentat en data 13-5-2019, interessa la seva revocació parcial, en el sentit d'imposar a l'adversa les costes d'ambdues instàncies.

VI.- Per escrit de 18-6-2019, la representació processal de Y i del Sr. M.C.X ha interessat la íntegra confirmació de la decisió recorreguda, amb imposició a la part recurrent de les costes ocasionades.

Ha actuat com a magistrat ponent el Sr. Jaume TOR PORTA.

FONAMENTS DE DRET

I.- Els motius de greuge en que la part recurrent sustenta la pretensió revocatòria de la decisió del Tribunal de Batlles són els següents.

Considera que la decisió d'imposar les costes a la seva representada obeïa a una motivació errònia: la pretensió principal de la seva representada s'havia vist satisfeta de manera extrajudicial de manera que la prossecució del judici esdevenia innecessària. Concretament indicava que V, SAU havia restituit a M,SA l'import de la inversió efectuada, i aquesta situació de fet no es podia equiparar, com de manera desafortunada efectuava el Tribunal de Batlles, a un desistiment, sinó que ens trobàvem davant d'un clar supòsit de carència sobrevinguda de l'objecte principal del litigi. Referia en tot cas que la restitució de la suma invertida suposava un reconeixement implícit de la mala gestió del compte que en la demanda s'imputava i la nul·litat del producte financer adquirit, i en aquest context afirma que les costes derivades del litigi (en les seves dues instàncies) havien de ser imposades a la part demandada.

II.- En data 5-6-2015, la representació processal de la societat MAFIDA,SA, articulava demanda contra Y i el Sr. M.C.X a través de la qual pretenia l'anul·lació de l'operació de contractació de l'assegurança subscrita el 25-2-2015 i restitució dels imports invertits en l'operació indicada. Una volta evacuada la fase d'al·legacions i probatòria, per escrit de 17-5-2017, M, SA comunicava que el 20-6-2016, V, SA societat aquesta que havia adquirit la majoria d'actius de Y, havia restituït la suma de 101.224,16.- € al compte de la part demandant, destacant que en aquesta eventualitat "el petitori principal de la demanda ha quedat buit de contingut" i després de destacar que els seus interessos subjectius havien estat satisfets sol·licitava es dictés Resolució pronunciant la conclusió del procés per desaparició de l'objecte litigiós del litigi, tot i demanant però que les costes fossin imposades a la contrapart.

El Tribunal de Batlles considera que, les pretensions inicials de la part demandant, excedien la mera recuperació del dinerari emprat en la inversió realitzada doncs també es perseguia la nul·litat de la contractació del producte financer adquirit. Raona que res obstava a la continuació del procés a fi que eventualment es declarés la responsabilitat de l'entitat bancària i del gestor del compte i que per tant l'actitud de la part demandant havia de ser equiparat a un desistiment de la instància i les costes li havien de ser imposades.

III.- El principi dispositiu, rector en l'àmbit del procés civil, faculta els litigants per tal de disposar del seu objecte i poder posar-hi fi de manera anticipada, essent la renúncia a l'acció i el desistiment de la instància els supòsits paradigmàtics del poder de disposició de l'actor sobre el procediment i les pretensions que en aquest ha pogut exercitar.

Quant a la figura del desistiment que el Tribunal de Batlles considera concorre en el supòsit examinat, recordarem que constitueix una declaració de voluntat del demandant contrària a aquella que, incorporada a la demanda, suposava la gènesis del plet. En atenció a la seva naturalesa, aquesta declaració de voluntat ha d'intervenir de manera expressa i clara de forma que no pugui existir dubtes sobre la intenció del seu autor.

El supòsit examinat però M, SA en cap moment ha indicat desistir de l'acció sinó que, adjuntant la corresponent justificació documental comunicava que l'entitat bancària V, SAU havia ingressat al seu compte corrent la quantitat de 101.224,16.- € que corresponia a la quantitat invertida prop de Y sostenint així que la seva pretensió principal s'havia vist satisfeta de manera extraprocessal.

Ens trobem per tant davant d'un clar supòsit de carència sobrevinguda de l'objecte del litigi per satisfacció extraprocessal de la pretensió substantiva de la part demandant. L'existència d'aquesta forma de conclusió anticipada

del procés troba els seus orígens en el dret Justinianeu i ha de ser admesa quan, fora del procediment intervén determinat esdeveniment que fa desaparèixer el seu objecte per satisfacció de la tutela judicial que la part reclamava. En aquesta eventualitat, mantenir el procediment suposa un artifici innecessari que fins i tot sembla contrari a l'interès general. En definitiva, es tracta de posar fi al procés, quan per raons sobrevingudes a la demanda (o reconvenió en el seu cas), l'obtenció de la tutela judicial pretesa deixa de respondre a un interès legítim perquè les pretensions articulades s'han vist satisfetes fora del procés.

Tant la Resolució recorreguda com la part apel·lada consideren que no podia accedir-se a l'arxiu de les actuacions per satisfacció extraprocessal doncs aquesta circumstància no intervenia sobre tota la pretensió que s'exercitava (criteri de la integralitat). No podem compartir aquest raonament doncs malgrat en la demanda l'actor també exercitava una acció en nul·litat o anul·labilitat del contracte a través del qual intervenia la inversió, amb la seva articulació, sols es pretenia fonamentar en dret, la seva real que no era altre que la restitució de les quantitats econòmiques invertides. En conseqüència una volta obtinguda satisfacció a la pretensió substantiva i real de la part, la resolució de la primera resultava irrellevant i no impedia la constatació per part de l'òrgan jurisdiccional de la carència sobrevinguda de l'objecte del litigi.

Corregida per aquesta Sala la qualificació realitzada pel Tribunal "a quo" quant a la modalitat de finalització anticipada del procés, escau extreure'n les conseqüències en relació a les costes. En relació a les mateixes, és evident que no poden ser imposades al demandant doncs en definitiva quan el mateix interposava la seva acció mantenia un clar interès en relació a la tutela que reclamava i que s'ha vist satisfeta de manera extraprocessal.

En supòsits de carència sobrevinguda de l'objecte per satisfacció extraprocessal de les pretensions de la part, les costes han de ser imposades a la part demandada i és que qualsevol altre solució comportaria un perjudici a l'actor a partir del moment en que no rebria el reintegrament íntegre de les diferents despeses assumides per raó de la seva reclamació.

En conseqüència escaurà estimar el recurs d'apel·lació interposat per la mercantil M, SA tot i revocant-se l'Aute dictat pel Tribunal de Batlles en data 7-1-2019, quant al pronunciament adoptat al respecte de les costes. Aquestes hauran de ser imposades no obstant exclusivament a la societat Y, SA, que en definitiva ha estat qui ha assumit la defensa de la part passiva del procediment, sense que per tant pugui fer-se'n responsable al Sr. C.

IV.- Atès el triomf del recurs articulat no escau fer pronunciament en relació a les costes ocasionades en aquesta alçada.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas.-

La Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

ESTIMAR el recurs interposat per la representació processal de la societat M, SA contra l'Aute de data 7-1-2019, revocant el seu punt segon en el sentit que les costes ocasionades en la instància han de ser imposades a la societat Y, SA.

I sense fer pronunciament de les costes ocasionades en aquesta alçada.

Aquesta resolució és ferma i executiva.

Així per aquesta nostra resolució, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-